

Asgerd Summelin (1887–1958) var vid sin död en förmögen kvinna.

Affärskvinnan Asgerd Summelins arv gjorde seniorhus möjligt

Huset vid Byavägen 16 i Södra Haga har erbjudit hyresboende åt äldre i 50 års tid. Kvinnan att tacka för bygget är norskfödda Asgerd Summelin som skapade sig en förmögenhet som framgångsrik restaurangägare i 1950-talets Helsingfors.

Om **Asgerd Summelins** barn- och ungdomsår finns enbart lite information.

Hon föddes den 2 november 1887 i ett litet torp i kommunen Seljord i Syd norge och konfirmerades enligt kyrkböckerna 1902 med religionsvitsordet G, ”Godt”.

Följande skriftliga notering om hennes liv är en annons ur Hbl den 20 juli 1921 som vet berätta att Asgerd gift sig med finlandssvenska majoren Ernst Vilhelm Summelin. Paret s äktenskapliga lycka blev dock rätt kort. Redan fem år efter bröllopet dog den 17 år äldre Ernst. Paret fick aldrig några barn.

Inifrån Restaurang Frisco som verkade vid Malmbrinken 4.

Affärsframgångar gav förmögenhet

– Som änka skapade Asgerd Summelin sig ett namn som skicklig och framgångsrik affärskvinna. Hon köpte bostäder och fastigheter, placerade i aktier och lånade pengar till företag och företagskompanjoner. Framförallt

kom hon att ägna sin uppmärksamhet åt restaurangvärlden där hon var ägare till Helsingforsrestauranger såsom Bulevardia, Frisco och Gambirini, berättar **Torfinn Släen** som är styrelsemedlem i Asgerd Summelins stiftelse.

Vid sin död 1958 hade Asgerd Summelin samlat på sig en omfattande förmögenhet som i enlighet med hennes testamente skulle användas för att ”*skänka pekuniärt stöd åt äldre personer och särskilt sådana, vilka äro av norsk börd, antigen genom att upprätthålla ett ålderdomshem eller på annat lämpligt sätt*”.

För detta syfte bildades Asgerd Summelins stiftelse år 1960. Det skulle ändå dröja drygt 10 år innan stiftelsen kunde verkställa testatorns vilja.

– Orsaken till dröjsmålet var den stora summa pengar Asgerd lämnat i en depositionsbox på banken med ett brev om att pengarna i all tysthet skulle delas ut åt 22 norska släktingar. Det blev en lång rättsprocess där

högsta domstolen slutligen beslöt att också tillgångarna i depositionsboxen skulle tillfalla stiftelsen, eftersom hänvisningen i brevet inte uppfyllde kraven i gåvolagen, berättar Torfinn Släen. Han är samtidigt representant för Den Norske Forening i Finland som enligt testamentet alltid ska finnas företrädd i stiftelsens styrelse.

Hyreshus tar form

Först med rättsprocessen avgjord kunde stiftelsen ta sig an byggprojektet. Förhandlingar fördes med Helsingfors stad och resulterade i att stiftelsen gratis fick arrendera tomten vid Byavägen 16 i Södra Haga. Villkoret för arrendefriheten var att hemmet som byggdes skulle vara öppet för personer som bott stadigvarande i Helsingfors under de senaste 10 åren.

Byggarbetena inleddes hösten 1970 och finansierades med hjälp av försäljning av egendom som testamen-

terats till stiftelsen, bland annat tre restauranger och ett antal fastigheter. Året därpå stod femvåningshuset klart att ta emot sina första hyresgäster.

Att stiftelsen avstod från den ursprungliga tanken på ett ålderdomshem hade antagligen ekonomiska orsaker. I stället byggdes ett hyreshus vars utgifter täcks med hyresintäkter. I valet av hyresgäster beaktas i enlighet med testamentet och arrendavtalet den sökandes ålder, hemort och behov av förmånligt boende. Personer av norskt ursprung äger företräde.

Ny epok

Asgerd Summelins egen bostad på Nylandsgatan 39 skulle enligt testamentet bevaras som sådan och förvaltas av stiftelsen. Längs med åren blev skrivningen ändå problematisk och efter juridisk konsultation beslöt stiftelsen sälja bostaden. Intäkterna från

Asgerd och Ernst Summelin firar jul.

försäljningen placerades för att användas vid kommande renoveringar.

Vid den nu snart slutförda grundrenoveringen har husets 48 hyreslägenheter fått sig ett rejält lyft med ny, fräsch inredning och moderna energilösningar.

– Det har också satsats på nya, gemensamma utrymmen som ska uppmuntra invånarna till aktivitet och social gemenskap. Målsättningen är att kunna erbjuda seniorer både modernt, tryggt och trivsamt boende, säger Torfinn Släen.

Uthyrningen av de renoverade lägenheterna har inletts och ansökningar kan lämnas in. ■